

Hvordan lage gode humlekasser

Av Atle Mjelde

Hjelp humlene med bolplass

Humlene er viktig for pollinering av mange planteslag og har stor økonomisk betydning. Humlebestanden har blitt mindre de siste årene. For å snu trenden bør vi sette inn tiltak. Med enkle midler kan vi lage kunstige bolplasser for humlene.

I urbane områder med tettbebyggelse er det ofte sterk mangel på egnede plasser hvor humlene kan etablere sine bol. Humlene er avhengig av gamle musebol og lignende. Skal vi lykkes med å hjelpe humlene med bolplasser, må vi kopiere et musebol så godt som det lar seg gjøre.

Med musebol som ideal: Nøkkelen til suksess er som sagt å etterligne musenes yngelbol. Det kunstige musebolet kan så benyttes i alle de foreslåtte kassetypene og mange flere.

Naturens musebol har god isoleringsevne og innfrir humlenes krav om å ha rundt 30 grader Celsius i bolet. Til dette kreves god isolasjon. Det kunstige musebolet har bolmasse ytterst som kan bestå av fint mykt gress. Dette skal til slutt ha form av ei hul kule som er ca. 10cm i utvendig diameter. Det indre hulrommet, bolkammeret, skal måle ca. 5 cm i diameter eller ca. 3 fingerbredder.

Bolkammeret fores med flere svært tynne lag med finmasse (fettvatt) under roterende fingerbevegelser med tre fingre inntil bolkammeret har en indre diameter på 3–4 cm. De roterende tre fingrene sørger for at veggene i bolkammeret blir solide og tapetsert med finmasse. Ut av bolkammeret lages det en tunnel på ca. 2 cm i diameter. Det hele avsluttes med et fint tak av finmasse som dekkes av bolmasse.

Om mulig så strø et fint lag med “muselukt”. Dette får du fra musebol eller materiale som har vært bearbeidet av mus. Best egnet er materiale ferske musebol. Materiale fra et musebol bol kan brukes til mange kasser. Man kan også bruke materiale fra kasser som har stått ute om vinteren. Man kan lokke mus inn i disse ved å legge noe musemat her. Pakk musemateriale i lufttette poser inntil det skal benyttes!

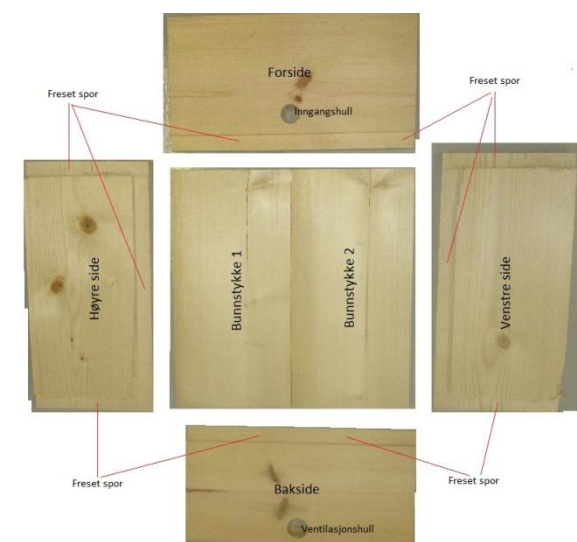
NB: Alt musemateriale fra ville mus kan inneholde smitte, så bruk hansker og jobb med dette i friluft. Bruk gjerne støvmaske for sikkerhets skyld.

Montering av humlekasse fra byggesett

Slik ser en ferdig montert humlekasse ut. Kassen hviler på fire trykkimpregnerte klosser. Kassa består av forside og bakside som er nesten identiske. Bare ventilasjonshull og innflygnings-hull er forskjellige. Inngangshullet er lavt og ventilasjonshullet er høyt.

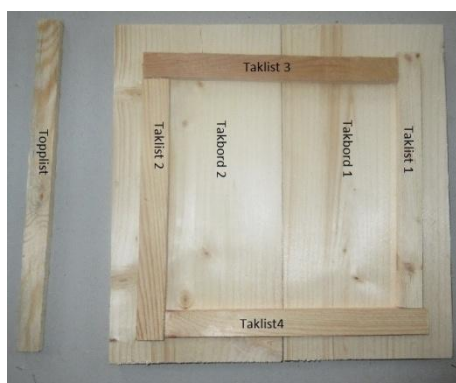
Taket består av to takbord som limes sammen og dekkes og holdes sammen med en topplist. På undersiden av taket er det fire taklister som holder taket sammen og som sørger for at taket ligger stødig. Gulvet består av to gulvbord som er passer til innfrest spor i underkant.

Selve Kassa

Bunnstykker (2), sidestykker (4) og 4 ben.

Plasser sidestykkene og bunnstykkene som vist på figuren. Fresesporene på langsiden er for innfelling av bunnen. Freseporene på kortsiden til høyre og venstre side er til innfelling av forside og bakside. Bruk trelim for utendørsbruk i sporene og skru med **selvborene** skruer. 4 cm for sider og bunn og 2 cm for taklister og topplist. *En kan eventuelt bore skruenhull med bor som er tynnere enn skruene for å unngå at bordene sprekker.*

Taket

Takbordene (som er betydelig lengre enn sidestykkene og bunnstykkene) limes sammen, og bindes sammen med de fire taklistene slik som vist. Da skal de passe helt slik at de holder taket på plass. Topplista kan med fordel skrues fast på taket over skjøten med lim og skruer for å gjøre den tett og styrke taket. Bruk takpapp eller lignende oppå taket for å holde vannet ute og beskytte taket.

Husk de fire beina ☺ Ventilasjonshullet den finmaskete metallduken (Maske og trådvidde 0,2mm). Hullet kan også dekkes med 5x5 cm rustfri helt vanlig fluenetting (rustfritt stål). NB : Plastnetting duger IKKE).